

ordne Afgiftsvæsenet saameget som muligt og til samme Tid at søge at fremme alle de nyttige Indretninger, som man i flere endog af de lykkeligste Fredsaar forgjæves har attraaet. Det har ligget mig som Finantsminister meget nær, at tage det under nøie Overveielse, om der under Omstændigheder som de nuværende, hvor Statskassen saameget trænger til overordentlige Indtægter og til at undgaae overordentlige Udgifter, var Anledning til saaledes paa eengang at søge at iværksætte saamange for Landet visse nyttige Foranstaltninger. Jeg er imidlertid kommen til det Resultat, at der ikke er Andet for Staten at gjøre, end paa eengang baade at søge at reformere sit Afgiftsvæsen i det Indre saameget som muligt, og til samme Tid at fremme saadanne Foretagender, der kunne udøve en indgribende Indflydelse paa de materielle Interesser. Det, Danmark har gennemgaaet i de senere Aar, kjende vi Alle; jeg troer ogsaa, at vi Alle have Overbeviisningen om, at Danmarks Kræfter til at modstaae Tidernes Tryk og til igjen at høve sig ere betydelige, men jeg troer ogsaa, at naar man vil vente, at disse Kræfter saa betryggende skulle vise deres Elasticitet, som vi maae ønske det, for at Landet kan komme vel over den nuværende Crisis, saa er det ogsaa nødvendigt, at man fridder kraftigt ind ved at understøtte disse Kræfter, at man fremmer de materielle Interesser saa stærkt, som det nogenlunde er muligt. (Hør! Hør!) Jeg har ogsaa fundet nogen Beroligelse i saa Henseende deels ved at kunne finde mig foranlediget til at antage, at det, der bliver foreslaaet, ikke er umodent Hastværk, og deels derved, at de Hundredetusinder, der nu sættes til forskjellige materielle Interessesers Ophjælpning, dog til syvende og sidst ere noget meget Ubetydeligt, kun ere saa Dages Udgift af hvad der anvendes til Krigsbrug, og jeg troer, at man, naar man vel er kommen over Krigsperioden, og da tænker sig, at der mellem de Millioner, der ere medgaaede til at føre Krig, er sluppet enkelte Hundredetusinder igjennem til at fremme store Foretagender, hvis Nytte i lang Tid spores, da vil man glæde sig over, at man dengang ligesaa godt tog det Par Hundrede-

tusinder med, da man dog var ifærd med at skabe overordentlige Indtægter.

Jeg skal dernæst gaae over til at gjøre nogle Bemærkninger, vedkommende Detaillen. Hvad da først Indtægtsfiden angaaer, saa vise Domaineindtægterne, § 2 Indtægtsbilag 1, sammenholdte med indeværende Aars Finantslov, et Overskud af 22,600 Rbd., — jeg nævner Alt her i runde Summer, — og det foruden 45,000 Rbd., der vel vedkomme Indtægterne af Domainerne, men ville findes posterede under Statsactiverne som Capitalafdrag, deels ved contant Betaling af Arvefæstefjølbesummer deels ved Obligationer. I Overensstemmelse med hvad jeg under den sidste Rigsdag udtalte, har jeg nemlig troet, at det vilde være hensigtsmæssigt at sørge for, at alle Afdrag paa Statsactiverne, om de end bruges til løbende Udgifter, dog opføres mellem realiserede Activer, for at man stedse kan vide, naar man har benyttet sig af den løbende Indtægt, og naar man har brugt af Statsactiverne. Overskudet bliver altsaa tilfammen omtrent 68,000 Rbd., naar man sammenligner det med indeværende Finantsaar, hvor det endnu ikke havde været mig muligt at tilvejebringe en saadan Adskillelse mellem Domainernes løbende Indtægter og de Indtægter, der maatte betragtes som Afdrag paa Activerne. Under disse 68,000 Rbd. ligger imidlertid 8000 Rbd., der er Indtægt paa Fyens Bispetiende, der er overtaget af Finantserne mod et tilsvarende Udgiftstillæg paa Cultusministeriets Budget. Disse omtrent 60,000 Rbd., som efter Fradrag af de nysnævnte 8000 Rbd. blive tilbage, fylbes fornemmelig den større Skovhugst, som i næste Finantsaar vil være tilraadelig; — jeg beder bemærket, at jeg lægger Bægt paa Ordet tilraadelig; thi saa fristende det end kunde være, at hve til Hugsten i Statskovene under overordentlige Omstændigheder, hvor Statskassen just trænger til alle de Indtægtsfilder, den kan forskaffe sig, saa vilde jeg dog ikke have fordriftet mig til at foreslaae nogen anden Hugst i dem, end ikke for et enkelt Aar, end en saadan, som af de kyndigste Mænd kan ansees for ligesom tilraadelig og anbefalelig, og det er netop Tilfældet med den, hvorpaa Indtægten af Forst-